

Η μάχη της Ματαράγκας [21 Μαρτίου 1878]

Γονική Κατηγορία: [Ιστορική Βιβλιοθήκη](#)

Κατηγορία: [Ελληνική Επανάσταση 1821 - Σύσταση Ελληνικού Κράτους](#)

Δημοσιευμένο στις [Σάββατο, 21 Μάρτιος 2015 12:00](#)

Από τον/την [Ιστοσελίδα "Αβέρωφ"](#)

Προβολές: 8

Κωνστ. Ίσχομαχος

Οι τουρκικές δυνάμεις:

Η δύναμη των τούρκων ήταν 4.500 πεζικάριοι, 600 ιππείς και τέσσερα ορεινά τηλεβόλα, με αρχιστράτηγο τον Χασάν Πασά της Καρδίτσας. Ο τουρκικός στρατός είχε παραταχθεί σε δύο σώματα: Το ένα από την πλευρά της Καρδίτσας και το άλλο από Καλυβάκια και Ερμήτσι, προερχόμενο από Λάρισα και Φάρσαλα. Φανερός στόχος τους, η περικύκλωση και εξόντωση των επαναστατών.

Οι Ελληνικές δυνάμεις:

Στη Ματαράγκα βρίσκονται 40 άντρες με επικεφαλής το λοχία Λάζο. Το σώμα αυτό ενισχύθηκε, μόλις άρχισε η σύγκρουση, με δυο διμοιρίες στρατιωτών από Σοφάδες. Στον Πύργο Ματαράγκας βρίσκονται οι Δημήτριος Τερτίπης και Γεώργιος Λάιος, με το Σώμα των Υπαξιωματικών και των εθελοντών.

Στο Μπαταλάρ (Κυψέλη) βρίσκεται ο Δ. Σούτσος, με μικρή δύναμη. Στο Μασχολούρι διανυκτερεύει ο αρχηγός Κων. Ίσχομαχος. Συνολικά οι επαναστάτες διαθέτουν δύναμη 800 περίπου αντρών μόνο, η οποία όμως είναι εξαπλωμένη σε ευρύτατο μέτωπο, μέσα στον κάμπο. Ο άμαχος πληθυσμός έφυγε για τα ορεινά.

Η μάχη

Η μάχη άρχισε στις 5 το πρωί της 21ης Μαρτίου του 1878. Αμέσως ο Αρχηγός παρέταξε τα τμήματα του σε επίκαιρα σημεία.

Στέλνει τον Κοντογιάννη με το σώμα του για ενίσχυση της Ματαράγκας, το Σισμάνη να καταλάβει τη γέφυρα του Μοσχολουρίου, τον Καλαμαρά στο χωριό Γκέρμπεσι (Καρποχώρι) και ο ίδιος, με μια διμοιρία στρατιωτών, 40 εθελοντές και 11 γενναίους Χαλκιδιώτες, εγκαθιστά το αρχηγείο του στο Μογγολίνο λόφο, δίπλα στην Πετρομαγούλα.

Ο επιλοχίας Δημ. Τερτίπης, με 18 άντρες, καταλαμβάνει τη γέφυρα του Αμπάζ Αγά, θέση επίκαιρη αλλά τελείως ανοχύρωτη, για να ανακόψει την προέλαση του τουρκικού στρατού, που ερχόταν από την Καρδίτσα, και να παρεμποδίζει τις βολές των τηλεβόλων.

Ο λοχίας Γεώργιος Λάιος καταλαμβάνει το λόφο της Πετρομαγούλας και αναλαμβάνει την υπεράσπιση του.

Αυτή ήταν, με λίγα λόγια, η διάταξη της μάχης, η οποία προημενυόταν φοβερή. Η μάχη επικεντρώθηκε σε τρία σημεία: α) Στη Ματαράγκα, όπου 80 επαναστάτες αντιμετώπιζαν 2000 πεζούς, 300 ιππείς και δύο τηλεβόλα, β) Στη γέφυρα Αμπάζ Αγά, όπου μαχόταν ο Δημ. Τερτίπης με 18 στρατιώτες, και γ) Στην Πετρομαγούλα Μογγολίνο, όπου ο Γ. Λάιος και άλλοι, με 60 περίπου άντρες, αντιμετώπιζαν τον κύριο όγκο του τουρκικού στρατού.

Στη Ματαράγκα εκτυλίχτηκαν σκληρές ανειπίτου ηρωισμού, αλλά, μπροστά στο χειμαρρό των εχθρικών επιθέσεων, οι επαναστάτες περί τις 9 το πρωί υποχώρησαν προς το χωριό Πύργος Ματαράγκας.

Στη γέφυρα του Αμπάζ Αγά, οι 18 του Τερτίπη, αφού έριξαν και την τελευταία σφαίρα του γκρα, συμπύχθηκαν στην Πετρομαγούλα.

Στην κορυφή της Πετρομαγούλας ο Γ. Λάιος, με 16 άντρες, δίνει ομηρική μάχη, αντιμέτωπος με ένα τάγμα τουρκικού στρατού. Πάνω στον αγώνα ο γενναίος σωματάρχης πέφτει. Η Επανάσταση έχασε έναν από τους πιο αφοσιωμένους εργάτες της.

Ο κλοιός γύρω από την Πετρομαγούλα και το Μογγολίνο λόφο συνεχώς περισφίγγεται. Περί τις 4.30 το απόγευμα Έλληνες και Τούρκοι μάχονται σώμα με σώμα. Η μάχη γίνεται με τις ξιφολόγχες.

Τα πράγματα για τους Έλληνες ήταν πολύ άσχημα όταν σώμα 100 περίπου ανδρών φαίνεται σπεύδουν από Μοσχολουρίου.

Ο Δημ. Τερτίπης, στη θέα της ανέλπιστης αυτής βοήθειας διατάσσει αντεπίθεση. Και τότε μια φωνή, ανασπάσαντες τας ξιφολόγχας, ακράτητοι αντεπιτίθενται της Πετρομαγούλας οι ανδρείοι, κατά των προ μικρού επιτεθέντων αυτοίς εχθρών, οίτινες μη δυνάμενοι ν' αντιστώσι, ήρξαντο υποχωρούντες» (Μιλτιάδης Σειζάνης).

Η μάχη είχε κριθεί. Κατά τις 8 το βράδυ οι Τούρκοι άρχισαν να υποχωρούν κανονικά και οι Έλληνες επαναστάτες αποσύρθηκαν στα ριζά των Αγράφων. Η νίκη είχε ήδη κερδηθεί. Η λαϊκή μούσα ύμνησε αυτή τη μάχη και τον ηρωικό θάνατο του Γ. Λαίου με πολλά δημοτικά τραγούδια. Ένα από αυτά λέει:

«Κορίτσια Σοφαδίτικα, γυναίκες Μασκλουριώτσες φέτος να μην αλλάξετε, φέτος το Καλοκαίρι. Το Λάιο μας τον βάρεσαν στον Πύργο Ματαράγκας. Τον κλαίν' οι νύχτες κ' οι αυγές, τον κλαίν' τα μεσημέρια, τον κλαίει κι η δόλια μάνα του...».

Πηγή: [De Siris](#), [Αβέρωφ](#)